

13.06.2025

Data wydarzenia: 16.09.2025 - 17.09.2025

III Symposium Branicianum „Dla każdej rzeczy miejsce naznaczyć należy”. Franciszek Karpiński - w dwusetną rocznicę śmierci poety

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Białystok

Organizatorzy: Instytut Badań Literackich PAN, Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym, Wydział Filologiczny UwB

Jesienią 2025 roku minie 200 lat od śmierci Franciszka Karpińskiego. Twórca bywał w Podlaskim Wersalu, z hojnością hetmanowej Izabeli z Poniatowskich Branickiej wiązał plany stabilizacji materialnej, na jej dworze pracował nad nowymi utworami, przypuszcza się, że w białostockiej farze po raz pierwszy wybrzmiały *Pieśni nabożne*. W związku z rocznicą tematyka tegorocznej konferencji koncentrować się będzie na osobie i dziele Karpińskiego – poety, prozaika i tłumacza.

Organizatorami III Symposium Branicianum wraz z Muzeum Podlaskim w Białymstoku są Instytut Badań Literackich PAN, Instytut Historii PAN oraz Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku. Patronat naukowy nad przedsięwzięciem sprawuje Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym. Spotkaniu badaczy będzie towarzyszyła wystawa poświęcona Franciszkowi Karpińskiemu, koncert pieśni, objazd naukowy po tych osiemnastowiecznych zabytkach Podlasia, w których gościł niegdyś poeta. Zaproszenie do udziału w spotkaniu zechciała przyjąć rodzina Państwa Kozierowskich – spadkobierców Franciszka Karpińskiego.

Konferencja poświęcona będzie poszczególnym działom twórczości Franciszka Karpińskiego: poezji, prozie, utworom dramatycznym, przekładom, koncepcjom teoretycznym, stosunkowi do tradycji literackiej i kulturowej, działalności pedagogicznej (literatura przeznaczona dla młodzieży, działalność wychowawcza), problemom z zakresu muzykologii (meliczność utworów a praktyka wykonywania indywidualnego i zbiorowego – pieśni kościelne i świeckie), a także recepcji polskiej i obcej oraz kontekstom literackim i kulturowym, politycznym, obyczajowym, historycznym. Wystąpienia wygłoszone w ramach cyklu Symposium Branicianum są publikowane. Przewidujemy także druk materiałów z konferencji poświęconej Franciszkowi Karpińskiemu.

Organizatorzy zapewniają noclegi i posiłki oraz czynią starania o pozyskanie środków na honoraria autorskie i druk książki abstraktów.

Na zgłoszenia czekamy do 30 czerwca 2025 roku, pod adresem branicianum@muzeum.bialystok.pl.

Wraz z tytułami proponowanych wystąpień prosimy o przesyłanie streszczeń o objętości 1500–2000 znaków ze spacjami.

Franciszek Karpiński, jeden z najwybitniejszych polskich poetów XVIII i początku XIX wieku, zmarł 16 września 1825 roku w Chorowszczyźnie koło Łyskowa (dziś Białoruś), w otoczeniu rodziny Franciszka Kozierowskiego, wnuka po siostrze. Przez cały wiek dziewiętnasty i niemłą część dwudziestego należał do najbardziej znanych i najchętniej przypominanych pisarzy czasów Stanisława Augusta, zarówno jako autor liryki miłosnej i elegijnej, jak i twórca pieśni o charakterze religijnym, wykorzystywanych w liturgii i w praktyce domowej. Pisał utwory należące do wielu gatunków literackich, a jego spuścizna obejmuje bardzo różne obszary literatury – od wspomianej liryki po wiersze świadczące o zaangażowaniu społecznym, dzieła dramatyczne, rozprawę teoretyczną i próby krytyki literackiej, małą prozę, przekłady z języka francuskiego i łaciny, *Historię mego wieku i ludzi, z którymi żyłem*, a nawet mniejsze i większe prace edytorskie. Zakres oddziaływania Karpińskiego na pisarzy jemu współczesnych i późniejszych aż po najwybitniejszych poetów XX wieku jest nie do przecenienia.

Organizatorzy

PATRONAT NAUKOWY

prof. dr hab. Michał Zwierzykowski, Prezes Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym

ORGANIZATORZY

dr Waldemar F. Wilczewski, Dyrektor Muzeum Podlaskiego w Białymstoku

dr hab. Grzegorz Marzec, prof. IBL, Dyrektor Instytutu Badań Literackich PAN

prof. dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz, Kierownik Pracowni Literatury Oświecenia IBL PAN

prof. dr hab. Tomasz Chachulski, Instytut Badań Literackich PAN

prof. dr hab. Jarosław Ławski, Dziekan Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku

prof. dr hab. Maciej Janowski, Dyrektor Instytutu Historii im. T. Manteuffla PAN

dr Adam Danilczyk, Instytut Historii im. T. Manteuffla PAN

Data zgłaszania prelegentów: 30.06.2025

Do pobrania:

- [III_Symposium_Branicianum_Zaproszenie_2.pdf](#)

Słowa kluczowe: Karpiński Franciszek, oświecenie